

УДК 331.5.07

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ БЕЗРОБІТТЯ У КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА РОЗРОБКА ШЛЯХІВ ЙОГО ЗНИЖЕННЯ

Глевацька Н.М.

*к.е.н, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності Центральноукраїнського національного технічного університету, м. Кропивницький, проспект Університетський, 8, 25000, Україна
тел.: (052)-25-59-313, e-mail.: natalev@ukr.net*

ORCID: 0000-0002-9157-0839, DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2018-52-110-116>

RESEARCH OF DYNAMICS OF UNEMPLOYMENT IN KIROVOHRAD AREA AND DEVELOPMENT OF WAYS OF HIS DECLINE

N. Hlevatskaya

*PhD (Economics), associate professor of the department of economics, management and commercial activities, Central Ukrainian national technical university, Kropivnitskyi, ave. Universytetskyi, 8, 25006, Ukraine
tel.: (052)-25-59-313, e-mail.: natalev@ukr.net*

ORCID: 0000-0002-9157-0839, DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2018-52-110-116>

Анотація. Метою дослідження є аналіз рівня, особливостей, проблем та розробка напрямів зниження безробіття у Кіровоградському регіоні. Було встановлено, що у загальноукраїнському поділі праці Кіровоградська область характеризується аграрно-індустріальною спеціалізацією. Аналіз основних показників ринку праці України та Кіровоградської області за останні 7 років дав можливість зробити наступні висновки. Чисельність економічно активного населення в Україні і у Кіровоградській області з кожним роком скорочується. Чисельність безробітного населення за методологією МОП зростала майже кожного року. Загалом по Україні показник безробітного населення працездатного віку поступово наближається до 10% економічно активного населення. Представлене дослідження стану ринку праці Кіровоградської області за 5 років по таких показниках: чисельність осіб, котрі мали статус безробітного; чисельність працевлаштованих осіб; проходження профнавчання; участь мешканців Кіровоградської області у громадських роботах та роботах тимчасового характеру; чисельність зареєстрованих безробітних осіб; чисельність одержуючих допомогу по безробіттю; зміна потреб підприємств у працівниках; навантаження на одне вільне робоче місце. Згідно результатів негативні тенденції ринку праці області в тому, що чисельність працевлаштованих та осіб, які навчалися новим професіям, знижувалася, при цьому, починаючи із 2016 року, потреба підприємств у працівниках невпинно зростає. Це явище можна пояснити масовою трудовою міграцією. Отже, проведене нами дослідження показало, що ринок праці області має високий ступінь розбалансованості. Основними причинами цього є: обмеженість сфери прикладання праці в зв'язку з переважно сільськогосподарським типом виробництва; низька територіальна мобільність населення; недостатній рівень кваліфікації населення, а також низька інвестиційна активність. Подальше збереження такої ситуації у близькій перспективі неминуче поглибить кількісний та якісний дисбаланс на ринку праці області. Були визначені напрями зниження безробіття у Кіровоградській області.

Ключові слова: безробіття, ринок праці, профорієнтація, профнавчання, напрями зниження безробіття.

Формул: 0, рис.: 0, табл.: 3, бібл.: 16

Annotation. A research aim are an analysis of level, features, problems and development of directions of decline of unemployment in the Kirovohrad region. It was set that in the z All-Ukrainian division of labor the Kirovohrad area is characterized by agrarian-industrial specialization. The analysis of basic indexes of labour-market of Ukraine and Kirovohrad area for 7 last the gave an opportunity to do next conclusions. Quantity economically active population in Ukraine and in the Kirovohrad area with every year grows short. The quantity of unemployed population on methodology of МОП grew almost every year. On the whole on Ukraine he index of unemployed population of capable of working age is gradually approached to 10 % economically active population. Presented research of such indexes: quantity of persons that had status of unemployed person; quantity of the employed persons; passing is professional studies; participating of habitants of the Kirovohrad area is in social works and works of temporal character; quantity of the registered unemployed persons; a change of necessities of enterprises is in workers; loading is into one free working place. In obedience to results negative market of labour of areatendencies in that quantity of employed and persons that studied to the new professions, went down thus, beginning from 2016, the requirement of enterprises in workers grows unceasingly This phenomenon on can be explained by mass labour migration. Thus, study undertaken a by us showed that the labour-market of area had a high degree of disbalance. Principal reasons of it are: limit nature of sphere of appendix of labour in connection with the mainly agricultural type of production; subzero territorial mobility of pulation; insufficient level

of qualification of population, and alsosubzero investment activity. Further maintenance of such situation in a near prospectunavoidable will deepen a quantitative and quality disbalanceat the market of abour of area. Directions of decline of unemployment were certain in the Kirovohrad area.

Key words: *unemployment, labour-market, career guidance services, professional studies directions of decline of unemployment.*

Formulas.: 0; fig.: 0; tabl.:3, bibl.: 16

Постановка проблеми. Однією із першочергових умовою розвитку соціально орієнтованої економіки та ефективної системи господарювання всієї країни є зменшення обсягів безробіття. Таким чином дослідження рівня безробіття, вивчення його регіональних особливостей, проблем і шляхів зниження є актуальним.

Аналіз досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти регулювання зайнятості та безробіття в Україні розглядаються у працях таких відомих вчених – економістів як: С. Бандура [1], Н. Волкової [2], О. Грیشнової [3], Г. Давидова [7], Т. Кірян [4], О. Левченко [5], І. Петрової [6], О. Сторожук [7], О. Ткачук [5] та ін. Незважаючи на все це, можна стверджувати, що досить широким колом досліджень вчених, поки що не запропоновано дієвих механізмів та шляхів скорочення безробіття в Україні. І тому негативні тенденції на вітчизняному ринку праці, особливо в областях з низьким рівнем соціально-економічним розвитком, актуалізують необхідність подальших досліджень у цьому напрямі.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є аналіз рівня, особливостей, проблем та розробка напрямів зниження безробіття у Кіровоградському регіоні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одна сторона безробіття - це оцінка функціонування і рівня розвитку ринкового суспільства: мінімальний рівень безробіття в країні, який не може бути знижений і відповідає поняттю повної зайнятості (5-7 %). Інша сторона безробіття - це перевищення її природного рівня, тобто оцінка втрати потенційного ВВП, зниження купівельної спроможності та низький рівень життя населення, зростання рівня злочинності, недостатня кількість кваліфікованої робочої сили, високий рівень еміграції населення, неефективне

використання трудового потенціалу економічно активного населення як країни в цілому, так і окремих регіонів.

У загальноукраїнському поділі праці Кіровоградська область характеризується аграрно-індустріальною спеціалізацією [8]. За I півріччя 2018 року чисельність зайнятого населення становила 16,3 млн. осіб, з них 31% (5,0 млн. осіб) проживають у сільській місцевості та 69% (11,3 млн. осіб) - у міських поселеннях. Рівень зайнятості населення, що проживає у сільській місцевості, становив 54,4%, серед міського населення – 58,0% [9].

Аналіз основних показників ринку праці України та Кіровоградської області за останні 7 років дає можливість зробити наступні висновки. Чисельність економічно активного населення як і в Україні загалом, так і у Кіровоградській області з кожним роком скорочується (табл. 1). Якщо у 2013 році в Україні чисельність ЕАН у віці 15-70 років становила в середньому 20824,6 тис. осіб, то у 2017 даний показник становив уже 17854,4 тис. особи – показник зменшився на 2970,2 тис. осіб (на 14,26%).

Що стосується Кіровоградської області, то чисельність економічно активного населення у 2013 році становила 471 тис. осіб, а у 2017 році – 429,4 тис. осіб. Загальне зменшення склало 41,6 тис. осіб (8,83%). У відсотках до населення у віці від 15 до 70 років показники коливаються від 60,4% до 64,5% у Кіровоградській області та від 62% до 64,9% по Україні. Чисельність населення Кіровоградщини порівняно з багатьма іншими регіонами України скорочується значно швидше. Тільки за 2000-2017 рр. населення зменшилося майже на 200 тис. осіб (втрати становлять понад 12 тис. осіб щорічно, що у 1,2 рази перевищує аналогічні середньоукраїнські показники [14].

**Основні показники ринку праці в Україні та Кіровоградській області
(річні дані)**

Роки	Економічно активне населення (ЕАН)				у тому числі							
	у віці 15-70 років		працездатного віку		зайняте населення				безробітне населення (за методологією МОП)			
					у віці 15-70 років		працездатного віку		у віці 15-70 років		працездатного віку	
	в середньому, тис. осіб	у % до населення відповідної вікової групи	в середньому, тис. осіб	у % до населення відповідної вікової групи	в середньому, тис. осіб	у % до населення відповідної вікової групи	в середньому, тис. осіб	у % до населення відповідної вікової групи	в середньому, тис. осіб	у % до економічно активного населення відповідної вікової групи	в середньому, тис. осіб	у % до економічно активного населення відповідної вікової групи
2010	20894,1	63,6	19164,0	71,9	19180,2	58,4	17451,5	65,5	1713,9	8,2	1712,5	8,9
	473,5	62,4	431,6	72,0	431,2	56,9	389,3	65,0	42,3	8,9	42,3	9,8
2011	20893,0	64,2	19181,7	72,6	19231,1	59,1	17520,8	66,3	1661,9	8,0	1660,9	8,7
	474,0	63,3	436,1	73,4	433,1	57,8	395,2	66,6	40,9	8,6	40,9	9,4
2012	20851,2	64,5	19317,8	72,9	19261,4	59,6	17728,6	66,9	1589,8	7,6	1589,2	8,2
	473,7	64,0	437,0	73,5	433,7	58,6	397,0	66,8	40,0	8,4	40,0	9,2
2013	20824,6	64,9	19399,7	72,9	19314,2	60,2	17889,4	67,3	1510,4	7,3	1510,3	7,8
	471,0	64,5	434,3	73,1	434,0	59,5	397,3	66,9	37,0	7,9	37,0	8,5
2014	19920,9	62,4	19035,2	71,4	18073,3	56,6	17188,1	64,5	1847,6	9,3	1847,1	9,7
	440,3	61,0	420,8	71,0	391,1	54,2	371,6	62,7	49,2	11,2	49,2	11,7
2015	18097,9	62,4	17396,0	71,5	16443,2	56,7	15742,0	64,7	1654,7	9,1	1654,0	9,5
	436,6	60,9	419,7	70,9	386,8	54,0	369,9	62,5	49,8	11,4	49,8	11,9
2016	17955,1	62,2	17303,6	71,1	16276,9	56,3	15626,1	64,2	1678,2	9,3	1677,5	9,7
	428,8	60,4	416,5	70,4	375,7	52,9	363,4	61,4	53,1	12,4	53,1	12,7
2017	17854,4	62,0	17193,2	71,5	16156,4	56,1	15495,9	64,5	1698,0	9,5	1697,3	9,9
	429,4	60,8	416,4	71,4	376,8	53,3	363,8	62,4	52,6	12,2	52,6	12,6

Джерело: складено автором за даними [10, 11, 12, 13]

Показник зайнятого населення у віці 15-70 років також відображає негативні тенденції. Як і по Україні загалом, так і на території Кіровоградської області за останні п'ять років спостерігається зменшення середньої чисельності даної групи населення: у 2013 році в Україні даний показник становив 19314,2 тис. осіб, у 2015 році – 16443,2 тис. осіб, а у 2017 році – 16156,4 тис. осіб; в Кіровоградській області у 2013 році до числа зайнятого населення у віці 15-70 років належали 434 тис. осіб, у 2015 році – 386,8 тис. осіб, а у 2017 році – 376,8 тис. осіб.

Абсолютні показники зайнятого населення працездатного віку є на порядок меншими, аніж чисельність зайнятого населення у віці 15-70 років: у 2013 році в Кіровоградській області даний показник

становив 397,3 тис. осіб, у 2015 році – 369,9 тис. осіб, у 2017 році – 363,8 тис. осіб. Загалом по Україні у 2013 році в середньому було 17889,4 тис. безробітних осіб працездатного віку, у 2015 році – 15742 тис. осіб, у 2017 році – 15495,9 тис. осіб.

Відсоткове співвідношення чисельності зайнятого населення працездатного віку до населення відповідної вікової групи не перевищує 70%, значення даного показника не є задовільними. Якщо у 2013 році відсоток зайнятого населення працездатного віку в Україні складав 67,3%, то у 2017 році його значення дорівнює 64,5%; у Кіровоградській області у 2013 році даний показник становив 66,9%, а у 2017 році дорівнює 62,4%.

Чисельність безробітного населення за методологією МОП зростала майже кожного року. В 2013 році у середньому в Кіровоградській області було 37 тисяч безробітних у віці 15-70 років, що складало 7,9% економічно активного населення, у 2014 році показник збільшився відразу на 3,3% та становив 49,2 тис. осіб. Найвищий показник був зафіксований у 2016 році – 53,1 тис. безробітних (12,4%). Станом на 2017 рік у Кіровоградській області налічується 52,6 безробітних у віці 15-70 років, що становить 12,2% до економічно активного населення.

Загалом по Україні показник безробітного населення працездатного віку поступово наближається до 10% економічно активного населення. У 2013 році в середньому по країні показник

безробітного населення становив 1510,3 тис. осіб (7,8 % від економічно активного населення), а у 2017 році – 1697,3 тис. осіб, що становить 9,9% від економічно активного населення.

Аналіз даних про стан ринку праці Кіровоградської області за 5 років дає нам можливість зробити наступні висновки (табл. 2).

Чисельність осіб, котрі мали статус безробітного, зростала протягом 2014 та 2015 років (на 3,35 % та 6,51 % відповідно), а надалі знижувалась – у 2016 році знизилась на 8,85%, а у 2017 році – ще на 8,19 %. Загальна п'ятирічна тенденція зміни показника по області становить зниження на 10,8 % (46745 осіб у 2017 році до 52406 осіб у 2013 році).

Таблиця 2

Дані про стан ринку праці Кіровоградської області за 2013-2017 рр.

№	Показники	Роки				
		2013	2014	2015	2016	2017
1.	Громадяни, котрі мали статус безробітного протягом звітного періоду	52406	53749	55858	50917	46745
2.	Кількість працевлаштованих осіб протягом звітного періоду	17907	18026	17236	16303	15059
3.	Чисельність зареєстрованих безробітних осіб протягом звітного періоду	18570	21059	21970	17152	17359
4.	Брали участь у громадських роботах, осіб протягом звітного періоду	11455	11674	11900	11729	10478
5.	Потреба підприємств у працівниках, осіб протягом звітного періоду	819	580	570	1525	1970
6.	Навантаження на одне вільне робоче місце, осіб протягом звітного періоду	23	36	39	11	9
7.	Одержують допомогу по безробіттю, осіб протягом звітного періоду	14634	16129	16554	12750	12764
8.	Проходили профнавчання, осіб протягом звітного періоду	7898	7680	7185	6697	5949

Джерело: складено автором за даними [11, 12, 13, 14, 15]

Що стосується показника участі мешканців Кіровоградської області у громадських роботах та роботах тимчасового характеру, то даний показник із року в рік був відносно стабільним – лише одного разу коливання значення показника перевищило 2% (зниження показника на 10,67% у 2017 році), але саме через цю зміну загальна динаміка показника у відносному виразі становить зниження на 8,53%. Абсолютне відхилення за п'ять років становить зниження на 977 осіб.

Важливим також є показник чисельності зареєстрованих безробітних осіб. У період з 2013 по 2015 роки даний показник сумарно

зріс на 18,3%, але уже у 2016 році знизився – за підсумками 2017 року чисельність зареєстрованих безробітних була меншою, аніж у 2013 році (17359 осіб у 2013 році проти 18570 осіб у 2013 році). Загальна п'ятирічна тенденція по Кіровоградській області становить зниження даного показника на 6,52% (на 1211 осіб).

Показник чисельності одержуючих допомогу по безробіттю за своєю динамікою є майже ідентичним до показника чисельності зареєстрованих – у 2014 та 2015 роках спостерігався ріст, а у 2016 році він, аналогічно до показника чисельності зареєстрованих безробітних, становив менше, ніж показник 2013 року.

Загальне зниження даного показника у п'ятирічній динаміці оцінюється у 12,78%.

Згідно результатів аналізу ринку праці Кіровоградської області до його негативних тенденцій можна віднести, зокрема:

1. Чисельність працевлаштованих осіб за п'ятирічний період мав мінімальне зростання у 2014 році (зріс на 0,66%), а у подальшому кожного разу знижувався. У підсумку по області протягом періоду з 2013 по 2017 роки даний показник знизився на 15,9% (у 2013 році було працевлаштовано 17907 громадян, а у 2017 році – 15059). У динаміці абсолютного відхилення чисельність працевлаштованих осіб протягом звітного періоду найбільше знизилась у Кіровоградському районі (на 691 особу, тобто у середньому показник знижувався на 172 особи протягом року).

2. Чисельність осіб, які навчалися новим професіям, знижувалася із року в рік. Загальна п'ятирічна тенденція по Кіровоградській області становить зменшення числа осіб майже на чверть – на 24,68%.

3. «Навантаження на одне вільне робоче місце», по області протягом 2014 та 2015 років цей показник зростав, а з 2016 року і дотепер знижується – загальна п'ятирічна тенденція становить зменшення з двадцяти трьох до дев'яти осіб на одне вільне робоче місце. Знову-таки, не в останню чергу це явище можна пояснити масовою трудовою міграцією, через яку навантаження на одне вільне робоче місце почало зменшуватись не зовсім поступово та пропорційно.

3. Зміна потреб підприємств у працівниках. У 2014 році попит на трудові ресурси різко скоротився, що продовжилось і у 2015 році, але, починаючи із 2016 року, потреба підприємств у працівниках невпинно зростає. Однією з багатьох причин даної тенденції може бути масова трудова міграція українців, яка почала набирати оберти саме у 2016 році. У 2014 році даний показник знизився на 29,18%, у 2015 році – ще на 1,72%; а у 2016 році зріс відразу на 164,57%. За

2016 за 2017 рік потреба підприємств збільшилася відразу на 1400 працівників.

Спеціалістами з профорієнтації базових центрів зайнятості області з метою забезпечення роботодавців необхідним персоналом, задоволення їх потреб у кадрах, укомплектування вакансій було надано послуги з відбору працівників на замовлення роботодавців з урахуванням особливостей та вимог конкретного підприємства, взято участь спеціалістів з профорієнтації у семінарах з роботодавцями (табл. 3).

Показник чисельності кандидатів, котрі успішно пройшли тестування під час профвідбору на замовлення роботодавців, невпинно зростав до 2015 року. За підсумками 2013 року успішно пройшли тестування лише 50 кандидатів, у 2014 році – 167, а у 2015 році – 423 кандидати. Незважаючи на те, що за підсумками 2017 року кількість кандидатів, котрі успішно склали іспит, становила 291 особу, загальна динаміка у порівнянні з показником 2013 року є позитивною.

Отже, проведене нами дослідження показало, що ринок праці області має високий ступінь розбалансованості. Основними причинами цього є: обмеженість сфери прикладання праці в зв'язку з переважно сільськогосподарським типом виробництва; низька територіальна мобільність населення; недостатній рівень кваліфікації населення, а також низька інвестиційна активність. Подальше збереження такої ситуації у близькій перспективі неминуче поглибить кількісний та якісний дисбаланс на ринку праці області.

Результати проведеного аналітичного дослідження дозволяють визначити такі напрями зниження безробіття у Кіровоградській області:

- збільшення кількості впроваджених інновацій. Відновлення кваліфікації робочої сили;

- підвищення рівня інноваційної активності підприємств області, зокрема, модернізація існуючих на підприємствах сільськогосподарського машинобудування з використанням сучасних технологій,

якісне оновлення виробничих потужностей, придбання нових технологій, підвищення частки принципово нової продукції у загальному обсязі реалізованої промислової продукції регіону;

- широкий розвиток малого і середнього бізнесу, насамперед в аграрній сфері, створення невеликих підприємств з переробки та зберігання

сільськогосподарської продукції, агросервісних фірм;

- активізація використання унікальних ресурсів Кіровоградської області (зелений туризм [16], культурна спадщина, природно-заповідний фонд, рекреаційні ресурси Світловодського, Знаменського та Олександрівського районів).

Таблиця 3

Організація профвідбору на замовлення роботодавців

Показники	Роки				
	2013	2014	2015	2016	2017
Кількість кандидатів, котрі пройшли тестування	50	167	423	223	291
Відносне відхилення (%)	234,00	153,29	-47,28	30,49	482,00
Абсолютне відхилення (+/-)	117	256	-200	68	241

Джерело: складено автором за даними [15]

Висновки. Високий рівень безробіття важлива соціально-економічна проблема, яка потребує глибокого всебічного і постійного наукового аналізу та вироблення на основі досліджень практичних рекомендацій та методик. Зниження рівня безробіття в регіоні можливе лише за умови ринкових перетворень, зокрема, на основі інноваційного оновлення, пріоритетного розвитку галузей і видів виробництва Кіровоградської області, нових форм і видів зайнятості; збільшення зайнятості у наукомісткому виробництві, у сфері нематеріальних (інтелектуальних) послуг; поліпшення освітньо-кваліфікаційної структури зайнятих.

Література:

1. Бандур С. І. Розвиток робочих місць – стратегічний напрям модернізації економіки України. *Ринок праці та зайнятість населення*: журнал. 2012. № 2. С. 3-7.
 2. Волкова Н. В. Політика держави щодо зайнятості молоді та її ефективність. *Науково-теоретичний журнал Дніпропетровської державної фінансової академії* : журнал. 2010. № 1 (23). С. 26-32.
 3. Грішнова О. А., Пасека С. Р., Пасека А. С. Трудовий потенціал України: оцінка стану, ефективність використання, стратегічні напрями розвитку : монографія. Черкаси, 2011. 360 с.
 4. Кір'ян Т. М., Шаповал М. С., Коваль С. П. Напрямки та шляхи подальшого зменшення обсягів безробіття в Україні. *Вісник АНУ*: журнал. №2. 2013.

5. Левченко О. М., Ткачук О. В. Активізація співпраці роботодавців та ВНЗ як чинник удосконалення стратегії розвитку підприємств машинобудування. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки* : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2013. Вип. 23. С. 395-401.
 6. Петрова І. Л. Регулювання зайнятості у світлі глобалізаційної перспективи. *Економіка та держава* : журнал. 2005. № 2. С. 19–24.
 7. Сторожук О. В., Давидов Г. М. Структурні трансформації сфери зайнятості Кіровоградської області: проблеми та шляхи вирішення. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*: зб. наук. пр. Кіровоград: КНТУ, 2011. Вип. 19. С. 150-155.
 8. Глевацька Н. М., Михайлович В. А. Зайнятість населення України в умовах нестабільної економічної ситуації: основні проблеми і напрями їх вирішення. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*: зб. наук. пр. - Кіровоград: КНТУ, 2010. Вип. 17. С. 183-191.
 9. World Employment and Social Outlook: Trends 2018 International Labour Office – Geneva: ILO, 2018. URL : https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_615594.pdf.
 10. Офіційний сайт державної служби зайнятості України. URL :- <http://www.dcz.gov.ua/>.
 11. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
 12. Головне управління статистики у Кіровоградській області. URL : http://www.kr.ukrstat.gov.ua/index.php?r=stat_socecon
 13. Державна організація «Кіровоградський обласний центр зайнятості». URL : <https://kid.dcz.gov.ua/analytics/67>.
 14. Ukraine Unemployment [Data file]. URL : <https://tradingeconomics.com/ukraine/unemployment-rate?embed>.

15. Ukraine sees unemployment rate climb by 1.3% in February 2018 [Data file]. URL : <https://112.international/finance/ukraine-sees-unemployment-rate-climb-by-13-in-february-2018-26643.html>.

16. Глевацька Н. М. Кіровоградщина – 2025: пріоритети і можливості розвитку: матеріали доповідей науково-практичної конференції (Кропивницький, 7 червня 2017). Кропивницький:, 2017. С. 211-214.

Reference:

1. Bandur S. I. Rozvytok robochych mist – stratehichni napriam modernizatsii ekonomiky Ukrainy. Rynok pratsi ta zainiatist naseleennia: zhurnal. 2012. № 2. S. 3-7.

2. Volkova N. V. Polityka derzhavy shchodo zainiatosti molodi ta yii efektyvnist. Naukovo-teoretychnyi zhurnal Dnipropetrovskoi derzhavnoi finansovoi akademii : zhurnal. 2010. № 1 (23). С. 26-32.

3. Hrishnova O. A., Pasiaka S. R., Pasiaka A. S. Trudovi potentsial Ukrainy: otsinka stanu, efektyvnist vykorystannia, stratehichni napriamy rozvytku : monohrafiia. Cherkasy, 2011. 360 s.

4. Kirian T. M., Shapoval M. S., Koval S. P. Napriamky ta shliakhy podalshoho zmenshennia obsiahiv bezrobittia v Ukraini. Visnyk ANU: zhurnal. №2. 2013.

5. Levchenko O. M., Tkachuk O. V. Aktyvizatsiia spivpratsi robotodavtsiv ta VNZ yak chynnyk udoskonalennia stratehii rozvytku pidpriemstv mashynobuduvannia. Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky : zb. nauk. pr. Kirovohrad : KNTU, 2013. Vyp. 23. S. 395-401.

6. Petrova I. L. Rehuliuвання zainiatosti u svitli hlobalizatsiinoi perspektyvy. Ekonomika ta derzhava : zhurnal. 2005. № 2. S. 19–24.

7. Storozhuk O. V., Davydov H. M. Strukturni transformatsii sfery zainiatosti Kirovohradskoi oblasti: problemy ta shliakhy vyrishennia. Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho

universytetu. Ekonomichni nauky: zb. nauk. pr. Kirovohrad: KNTU, 2011. Vyp. 19. S. 150-155.

8. Hlevatska N. M., Mykhailovych V. A. Zainiatist naseleennia Ukrainy v umovakh nestabilnoi ekonomichnoi sytuatsii: osnovni problemy i napriamy yikh vyrishennia. Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky: zb. nauk. pr. - Kirovohrad: KNTU, 2010. Vyp. 17. S. 183-191.

9. World Employment and Social Outlook: Trends 2018 International Labour Office – Geneva: ILO, 2018. URL : https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_615594.pdf.

10. Ofitsiyni sait derzhavnoi sluzhby zainiatosti Ukrainy. URL :- <http://www.dcz.gov.ua/>.

11. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

12. Holovne upravlinnia statystyky u Kirovohradskii oblasti. URL : http://www.kr.ukrstat.gov.ua/index.php?r=stat_soc econ

13. Derzhavna orhanizatsiia «Kirovohradskiyi oblasnyi tsentr zainiatosti». URL : <https://kid.dcz.gov.ua/analytics/67>.

14. Ukraine Unemployment [Data file]. URL : <https://tradingeconomics.com /ukraine/unemployment-rate?embed>.

15. Ukraine sees unemployment rate climb by 1.3% in February 2018 [Data file]. URL : <https://112.international/finance/ukraine-sees-unemployment-rate-climb-by-13-in-february-2018-26643.html>.

16. Hlevatska N. M. Kirovohradshchyna – 2025: priorytety i mozhlyvosti rozvytku: materialy dopovidei naukovo-praktychnoi konferentsii (Kropyvnytskyi, 7 chervnia 2017). Kropyvnytskyi:, 2017. S. 211-214.

Стаття надійшла до редакції 17.10.2018 р.